

Dohovore proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z 10. decembra 1984

Československo pristúpilo k tomuto Dohovoru 8. septembra 1986.

143/1988 Zb.

VYHLÁŠKA

ministra zahraničných vecí
z 18. augusta 1988

o Dohovore proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu

Dňa 10. decembra 1984 bol v New Yorku dojednaný Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

V mene Československej socialistickej republiky bol Dohovor podpísaný v New Yorku 8. septembra 1986.

S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident Československej socialistickej republiky ho ratifikoval s výhradami, že Československá socialistická republika neuznáva príslušnosť Výboru proti mučeniu upravenú článkom 20 Dohovoru a Československá socialistická republika sa necíti byť viazaná ustanovením ods. 1 článku 30 Dohovoru. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka OSN, depozitára Dohovoru, dňa 7. júla 1988.

Dohovor nadobudol platnosť na základe svojho článku 27 ods. 1 dňom 26. júna 1987. Pre Československú Socialistickú republiku nadobudol platnosť v súlade so svojím článkom 27 ods. 2 dňom 6. augusta 1988.

Minister:
Ing. Chňoupek v.r.

DOHOVOR

proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu
zaobchádzaniu alebo trestaniu

Štáty, ktoré sú stranou tohto Dohovoru,

berúc do úvahy, že v súlade so zásadami vyhlásenými v Charte OSN je uznávanie rovnakých a neodňateľných práv všetkých členov ľudskej spoločnosti základom slobody, spravodlivosti a mieru vo svete,

uznávajúc, že tieto práva vyplývajú z prirodzenej dôstojnosti človeka,

berúc do úvahy záväzok štátov podľa Charty, najmä jej článku 55, podporovať všeobecnú úctu k ľudským právam a základným slobodám a k ich zachovávaní,

majúc na zreteli článok 5 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a článok 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktoré ustanovujú, že nikto nemôže byť podrobený mučeniu alebo krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,

majúc takisto na zreteli Deklaráciu o ochrane všetkých osôb pred mučením a iným krutým, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním, prijatú Valným zhromaždením 9. decembra 1975,

prajúc si zvýšiť účinnosť boja proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu na celom svete

dohodli sa na nasledujúcom:

ČASŤ I

Čl.1

1. Na účely tohto Dohovoru výraz "mučenie" znamená akékoľvek konanie, ktorým je človekovi úmyselne pôsobená silná bolesť alebo telesné alebo duševné utrpenie s cieľom získať od neho alebo od tretej osoby informácie alebo priznanie, potrestať ho za konanie, ktorého sa dopustil on alebo tretia osoba alebo z ktorého sú podozriví alebo s cieľom zastrašiť alebo prinútiť jeho alebo tretiu osobu alebo z akéhokoľvek iného dôvodu založeného na diskriminácii akéhokoľvek druhu, keď takú bolesť alebo utrpenie pôsobí verejný činiteľ alebo iná osoba konajúca z úradného poverenia alebo z ich podnetu alebo s ich výslovným alebo tichým súhlasom. Toto vymedzenie nezahŕňa bolesť alebo utrpenie, ktoré vznikajú iba v dôsledku zákonných sankcií, sú od týchto sankcií neoddeliteľné alebo sú s nimi náhodou vyvolané.

2. Tento článok je bez ujmy akéhokoľvek medzinárodného dokumentu alebo národného zákonodarstva, ktoré obsahujú alebo môžu obsahovať ustanovenia so širším použitím.

Čl.2

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, prijme účinné zákonodarné, správne, súdne alebo iné opatrenia na zabránenie mučeniu na celom území, ktoré je pod jeho jurisdikciou.

2. Žiadne výnimočné okolnosti, nech sú akéhokoľvek druhu buď vojnový stav, alebo hrozba vojny, vnútropolitická nestabilita alebo akákoľvek iná mimoriadna situácia, nemôže slúžiť na ospravedlnenie mučenia.

3. Nariadenie nadriadeného činiteľa alebo orgánu štátnej moci nemôže slúžiť na ospravedlnenie mučenia.

Čl.3

1. Žiadny štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, nevypovie, nevráti alebo nevydá osobu inému štátu, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by jej v ňom hrozilo nebezpečenstvo mučenia.

2. Na účely určenia toho, či existujú také dôvody, vezmú príslušné orgány do úvahy všetky súvisiace okolnosti, vrátane, v odôvodnených prípadoch, existencie trvalého hrubého, zrejmeho alebo masového porušovania ľudských práv v danom štáte.

Čl.4

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zabezpečí, aby všetky akty mučenia boli trestnými činmi podľa jeho trestného zákona. To isté platí pre pokus mučenia a pre konanie ktorejkoľvek osoby, ktoré predstavuje spolupáchateľstvo alebo účasť na mučení.

2. Každý štát, ktorý je stranou tohto Dohovoru, je povinný ustanoviť za tieto trestné činy zodpovedajúce tresty s prihliadnutím na ich závažný charakter.

Čl.5

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, prijme také opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na založenie jeho súdnej právomoci nad trestnými činmi uvedenými v článku 4, v nasledujúcich prípadoch:

- a) ak sú trestné činy spáchané na území pod jeho jurisdikciou alebo na palube lode alebo lietadla registrovaného v tomto štáte;
- b) ak je domnelý páchatel štátnym príslušníkom tohto štátu;
- c) ak je obeť štátnym príslušníkom tohto štátu a tento štát to považuje za vhodné.

2. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, prijme takisto také opatrenia, ktoré sa môžu ukázať ako potrebné na založenie jeho jurisdikcie nad takými trestnými činmi v prípadoch, keď sa domnelý páchatel nachádza na ktoromkoľvek území pod jeho jurisdikciou a ak ho nevydá v súlade s článkom 8 niektorému zo štátov uvedených v odseku 1 tohto článku.

3. Tento Dohovor nevylučuje žiadnu trestnú právomoc vykonávanú v súlade s vnútroštátnym právom.

Čl.6

1. Ktorýkoľvek štát, zmluvná strana tohto Dohovoru, na území ktorého sa nachádza osoba podozrivá zo spáchania niektorého trestného činu uvedeného v článku 4, vezme túto osobu do väzby alebo prijme iné právne opatrenia na zabezpečenie jej prítomnosti, pokiaľ na základe posúdenia dostupných informácií dôjde k záveru, že okolnosti si to vyžadujú. Väzba a iné právne opatrenia sa vykonávajú v súlade so zákonmi tohto štátu, môžu však trvať len takú dobu, ktorá je nevyhnutná na začatie trestného stíhania alebo konania o vydanie.

2. Takýto štát okamžite vykoná predbežné vyšetrovanie potrebné na zistenie skutočností.

3. Ktorejkoľvek osobe, ktorá je vo väzbe podľa odseku 1 tohto článku, sa umožní, aby sa okamžite spojila s najbližším príslušným zástupcom štátu, ktorého je príslušníkom, alebo, ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, so zástupcom štátu, kde obvykle žije.

4. Ak štát v súlade s týmto článkom vezme osobu do väzby, upovedomí okamžite štát uvedený v článku 5 odseku 1 o tom, že takáto osoba je vo väzbe a o okolnostiach oprávňujúcich na jej vzatie do väzby. Štát, ktorý vykonáva predbežné vyšetrovanie, uvedené v odseku 2 tohto článku, bez meškania oznámi svoje zistenie spomenutým štátom a uvedie, či zamýšľa vykonávať svoju súdnu právomoc.

Čl.7

1. Štát, zmluvná strana tohto Dohovoru, na území ktorého sa zistil údajný páchatel' niektorého trestného činu uvedeného v článku 4, predloží v prípadoch uvedených v článku 5, pokiaľ páchatel'a nevydá, prípad svojim príslušným orgánom na trestné stíhanie.

2. Tieto orgány prijímú rovnaké opatrenia ako v prípade ktoréhokoľvek bežného trestného činu závažného charakteru podľa zákonov tohto štátu. V prípadoch uvedených v článku 5 odseku 2 požiadavky na dôkazy nevyhnutné pre súdne stíhanie a usvedčenie nebudú v žiadnom prípade menej prísne, než aké sa uplatňujú v prípadoch uvedených v článku 5 odseku 1.

3. Každý osobe, proti ktorej sa začalo konanie v súvislosti s niektorým z trestných činov uvedených v článku 4, sa zaručuje slušné zaobchádzanie na všetkých stupňoch konania.

Čl.8

1. Trestné činy uvedené v článku 4 sa považujú za zahrnuté do každej zmluvy o vydávaní uzavretej medzi štátmi, ktoré sú zmluvnou stranou tohto Dohovoru, ako trestné činy podliehajúce vydaniu. Štáty sa zaväzujú, že zahrnú takéto trestné činy, ako trestné činy podliehajúce vydaniu do každej zmluvy o vydávaní, ktorá medzi nimi bude uzavretá.

2. Ak štát, ktorý vydanie viaže na existenciu zmluvy, dostane žiadosť o vydanie od ďalšieho štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, s ktorým nemá uzavretú zmluvu o vydávaní, môže považovať tento Dohovor za právny základ pre vydanie pre takéto trestné činy. Vydanie podlieha ostatným podmienkam ustanoveným právnym poriadkom štátu, ktorý bol o vydanie požiadaný.

3. Štáty, ktoré neviažu vydanie na existenciu zmluvy, uznajú takéto trestné činy medzi sebou za trestné činy podliehajúce vydaniu podľa podmienok ustanovených zákonom štátu, ktorý bol o vydanie požiadaný.

4. Na účely vydania medzi štátmi, zmluvnými stranami tohto Dohovoru, posudzujú sa takéto trestné činy, akoby boli spáchané nielen v mieste, kde k nim došlo, ale takisto na územiach štátov, ktoré majú uplatniť svoju súdnu právomoc v súlade s článkom 5 odsekom 1.

Čl.9

1. Štáty, zmluvné strany tohto Dohovoru, si navzájom poskytnú v čo najväčšej miere pomoc v súvislosti s trestným konaním začatým vo veci ktoréhokoľvek trestného činu uvedeného v článku 4, vrátane poskytnutia všetkých dôkazov, ktoré majú k dispozícii a ktoré sú pre konanie nevyhnutné.

2. Štáty, zmluvné strany tohto Dohovoru, plnia svoje záväzky podľa odseku 1 tohto článku v súlade so všetkými zmluvami o vzájomnej právnej pomoci, ktoré môžu byť medzi nimi uzavreté.

Čl.10

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zabezpečí, aby učebné materiály a informácie týkajúce sa zákazu mučenia boli plne zahrnuté do programu prípravy

občianskych alebo vojenských pracovníkov orgánov v oblasti aplikácie práva, zdravotníckych pracovníkov, verejných činiteľov a iných osôb, ktoré môžu mať čo do činenia s väzbou, výsluchom alebo zaobchádzaním s osobami podrobenými akejkoľvek forme zadržania, väzby alebo uväznenia.

2. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zahrnie tento zákaz do pravidiel alebo inštrukcií, ktoré upravujú povinnosti a funkcie týchto osôb.

Čl.11

Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, bude systematicky skúmať pravidlá, inštrukcie, metódy a prax výsluchu, ako aj podmienky väzby a zaobchádzania s osobami podrobenými akejkoľvek forme zadržania, väzby alebo uväznenia na ktoromkoľvek území pod jeho jurisdikciou, aby sa zabránilo akýmkoľvek prípadom mučenia.

Čl.12

Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zabezpečí, aby jeho príslušné orgány vykonali urýchlené a nestranné vyšetrowanie, keď majú dostatočné dôvody domnievať sa, že došlo k mučeniu na ktoromkoľvek území pod jeho jurisdikciou.

Čl.13

Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zabezpečí, aby každá osoba, ktorá tvrdí, že bola vystavená mučeniu na území pod jurisdikciou tohto štátu, mala právo podať sťažnosť príslušným orgánom tohto štátu a na to, aby tieto orgány vec bez meškania a nestranne prerokovali. Budú prijaté opatrenia na zabezpečenie ochrany sťažovateľa a svedkov pred akýmkoľvek zlým zaobchádzaním alebo zastrášaním v súvislosti s touto sťažnosťou alebo urobenou svedeckou výpoveďou.

Čl.14

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zabezpečí vo svojom právnom poriadku, aby obeť mučenia mala právo na nápravu a na spravodlivé a primerané odškodnenie, včítane prostriedkov potrebných na čo najúplnejšiu zdravotnú rehabilitáciu. V prípade smrti obeť, ku ktorej došlo v dôsledku mučenia, majú právo na odškodnenie osoby, ktoré boli na ňu odkázané výživou.

2. Nič v tomto článku sa nedotýka akéhokoľvek práva obeť alebo iných osôb na odškodnenie, ktoré môže existovať podľa vnútroštátneho práva.

Čl.15

Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, zabezpečí, aby sa žiadne vyhlásenie, ktoré sa podľa zistenia urobilo v dôsledku mučenia, nepoužilo ako dôkaz v žiadnom súdnom konaní, s výnimkou prípadov, keď sa použije proti osobe obvinenej z mučenia ako dôkaz o tom, že sa toto vyhlásenie urobilo.

Čl.16

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, sa zaväzuje zabrániť na ktoromkoľvek území pod jeho jurisdikciou ďalším činom krutého, neľudského alebo

ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, ktoré nepatria pod mučenie, ako je vymedzené v článku 1, ak takéto činy spáchal verejný činiteľ alebo iná osoba konajúca z úradného poverenia alebo z ich podnetu alebo s ich výslovným alebo tichým súhlasom. Najmä sa použijú záväzky obsiahnuté v článkoch 10, 11, 12 a 13 s tým, že odkaz na mučenie sa nahradí odkazom na iné formy krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania.

2. Ustanovenia tohto Dohovoru sú bez ujmy na ustanoveniach akéhokoľvek iného medzinárodného dokumentu alebo národného zákonodarstva, ktoré zakazujú kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie alebo ktoré sa týkajú vydávania alebo vyhostenia.

ČASŤ II

Čl.17

1. Zriaďuje sa Výbor proti mučeniu (ďalej nazývaný "Výbor"), ktorý vykonáva ďalej uvedené funkcie. Výbor sa skladá z desiatich expertov s vysokým morálnym charakterom a uznávanými schopnosťami v oblasti ľudských práv, ktorí v ňom pôsobia ako súkromné osoby. Expertov volia štáty, ktoré sú zmluvnou stranou tohto Dohovoru, pričom sa bude prihliadať na spravodlivé zemepisné zastúpenie a na užitočnosť účasti niektorých osôb majúcich právnické skúsenosti.

2. Členovia Výboru sa volia tajným hlasovaním zo zoznamu osôb navrhnutých štátmi, zmluvnými stranami tohto Dohovoru. Každý štát môže navrhnúť jednu osobu z radov svojich občanov. Štáty prihliadnu na užitočnosť navrhnutia osôb, ktoré sú takisto členmi Výboru pre ľudské práva, zriadeného podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, a ktoré sú ochotné pracovať vo Výbore proti mučeniu.

3. Voľby členov Výboru sa konajú na zasadaniach štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, zvolávaných generálnym tajomníkom Organizácie Spojených národov každé dva roky. Na týchto zasadaniach, na ktorých dve tretiny štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, tvoria kvórum, sú za členov Výboru zvolené tie z navrhnutých osôb, ktoré dostanú najväčší počet hlasov a absolútnu väčšinu hlasov prítomných a hlasujúcich zástupcov štátov, zmluvných strán Dohovoru.

4. Prvé voľby sa budú konať najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti tohto Dohovoru. Najmenej štyri mesiace pred dňom konania každých volieb zašle generálny tajomník Organizácie Spojených národov štátom, zmluvným stranám Dohovoru, list so žiadosťou, aby do troch mesiacov predložili svoje návrhy na členstvo vo Výbore. Generálny tajomník pripraví zoznam všetkých takto navrhnutých osôb v abecednom poradí s uvedením štátov, ktoré ich navrhli, a predloží ho štátom, zmluvným stranám Dohovoru.

5. Členovia Výboru sa volia na obdobie štyroch rokov. Budú znova zvoliteľní v prípade, že budú opäť navrhnutí. Funkčné obdobie piatich z členov zvolených v prvých voľbách však uplynie koncom druhého roka; bez meškania po prvých voľbách vyhlasuje predseda na zasadaní spomenutom v odseku 3 tohto článku mená týchto piatich členov.

6. V prípade, že člen Výboru zomrie alebo rezignuje alebo z akéhokoľvek iného dôvodu nemôže ďalej vykonávať svoje povinnosti vo Výbore, štát, ktorý ho navrhol, vymenuje so súhlasom väčšiny štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, na zostávajúce funkčné obdobie ďalšieho experta z radov svojich občanov. Súhlas sa považuje za daný,

pokiaľ polovica alebo viac štátov neodpovie záporne do šiestich týždňov potom, čo ich generálny tajomník Organizácie Spojených národov informoval o navrhnutom vymenovaní.

7. Štáty, zmluvné strany tohto Dohovoru, uhrádzajú náklady členov Výboru spojené s výkonom ich funkcie.

Čl.18

1. Výbor si zvolí svojich funkcionárov na obdobie dvoch rokov. Títo môžu byť zvolení znova.

2. Výbor vypracuje vlastný rokovací poriadok, ktorý však okrem iného ustanovuje, že:

- a) šesť členov Výboru tvorí kvórum;
- b) rozhodnutia Výboru prijíma väčšina hlasov prítomných členov.

3. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov poskytne potrebný aparát a zariadenia na účinné vykonávanie funkcií Výboru podľa tohto Dohovoru.

4. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zvolá prvú schôdzu Výboru. Po svojej prvej schôdzi sa bude Výbor schádzať tak, ako bude ustanovené v jeho rokovacom poriadku.

5. Štáty, zmluvné strany tohto Dohovoru, budú znášať náklady spojené s konaním zasadania štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, a schôdzi Výboru, včítane úhrady všetkých nákladov Organizácie Spojených národov, ako sú náklady na aparát a zariadenia poskytnuté Organizáciou Spojených národov v súlade s odsekom 3 tohto článku.

Čl.19

1. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou tohto Dohovoru, predložia Výboru prostredníctvom generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov správy o opatreniach, ktoré prijali na splnenie svojich záväzkov podľa tohto Dohovoru, do jedného roka od nadobudnutia platnosti Dohovoru pre príslušný štát, zmluvnú stranu Dohovoru. Potom predkladajú štáty každé štyri roky dopĺňajúce správy o akýchkoľvek novoprijatých opatreniach, ako aj iné správy, ktoré si Výbor môže vyžiadať.

2. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov predloží tieto správy všetkým štátom, zmluvným stranám tohto Dohovoru.

3. Každú správu posudzuje Výbor, ktorý k nej môže urobiť všeobecné poznámky, ktoré uzná za účelné, a odovzdá ich príslušnému štátu. Tento štát môže v odpovedi Výboru uviesť akékoľvek pripomienky, ktoré uzná za vhodné.

4. Výbor môže podľa svojej úvahy rozhodnúť o zahrnutí akýchkoľvek svojich poznámok urobených v súlade s odsekom 3 tohto článku spolu s pripomienkami, ktoré k nim dostal od príslušného štátu, do svojej ročnej správy vypracúvanej v súlade s článkom 24. Na žiadosť štátu môže do nej Výbor takisto zahrnúť kópiu správy predloženej v súlade s odsekom 1 tohto článku.

Čl.20

1. Ak Výbor dostane spoľahlivú informáciu, ktorá podľa jeho názoru obsahuje plne odôvodnené údaje o systematickom uplatňovaní mučenia na území ktoréhokoľvek štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, vyzve Výbor tento štát k spolupráci pri posúdení tejto informácie a za tým účelom k predloženiu pripomienok k danej informácii.

2. S prihliadnutím na všetky pripomienky, ktoré môže príslušný štát predložiť, ako aj na akúkoľvek inú dôležitú informáciu, ktorú má k dispozícii, môže Výbor, ak to považuje za účelné, poveriť jedného alebo viacerých svojich členov vykonaním dôverného vyšetrovania a urýchleným podaním správy Výboru.

3. Ak sa vyšetrovanie vykonáva v súlade s odsekom 2 tohto článku, usiluje sa Výbor o spoluprácu s príslušným štátom. Po dohode s týmto štátom môže také vyšetrovanie zahŕňať aj návštevu na jeho území.

4. Po preštudovaní záverov svojho člena alebo členov, predložených v súlade s odsekom 2 tohto článku, odovzdá Výbor tieto závery príslušnému štátu spolu so všetkými pripomienkami alebo návrhmi, ktoré v danej situácii považuje za vhodné.

5. Celé konanie Výboru uvedené v odsekoch 1 až 4 tohto článku je dôverného charakteru a vo všetkých jeho štádiách sa usiluje o spoluprácu so štátom, zmluvnou stranou tohto Dohovoru. Po dokončení takéhoto konania týkajúceho sa vyšetrovania vykonaného v súlade s odsekom 2, môže Výbor po konzultáciách s príslušným štátom, zmluvnou stranou, rozhodnúť o zahrnutí stručného prehľadu výsledkov konania do svojej ročnej správy vypracúvanej v súlade s článkom 24.

Čl.21

1. Štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, môže na základe tohto článku kedykoľvek vyhlásiť, že uznáva príslušnosť Výboru prijať a posúdiť oznámenie jedného štátu o tom, že iný štát neplní svoje záväzky podľa tohto Dohovoru. Výbor môže na základe tohto článku prijať a posúdiť oznámenie len vtedy, ak ho predkladá štát, ktorý vyhlásil, že uznáva príslušnosť Výboru. Výbor neprijme žiadne oznámenie, ak sa týka štátu, ktorý také vyhlásenie neurobil. S oznámeniami prijatými podľa tohto článku sa postupuje takto:

- a) Ak štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, usudzuje, že iný štát, zmluvná strana, neplní ustanovenia tohto Dohovoru, môže na túto skutočnosť upozorniť príslušný štát písomným oznámením. Štát, ktorý oznámenie dostal, poskytne do troch mesiacov štátu, ktorý ho predložil, písomné vysvetlenie alebo vyhlásenie, ktoré má obsahovať, pokiaľ je to možné a účelné, informáciu o tom, aké opatrenia na nápravu sa vykonávajú alebo sa už vykonali.
- b) Oba štáty majú právo postúpiť vec Výboru, ak sa neurovnala k ich spokojnosti do šiestich mesiacov po tom, keď štát dostal pôvodné oznámenie. Štát, ktorý tak robí, o tom informuje okrem Výboru aj druhý štát.
- c) Výbor sa bude zaoberať záležitosťou, ktorá sa mu postúpila na základe tohto článku, len vtedy, keď zistí, že sa použili a vyčerpali všetky dostupné vnútroštátne opravné prostriedky v súlade so všeobecne uznávanými zásadami medzinárodného práva. Toto pravidlo neplatí v prípadoch, keď sa opravné konanie bezdôvodne preťahuje alebo keď je málo pravdepodobné,

- že prinesie účinnú pomoc osobe, ktorá je obeťou porušovania tohto Dohovoru.
- d) Výbor skúma oznámenia urobené podľa tohto článku na neverejných schôdzach.
  - e) Aby sa dosiahlo priateľské urovanie na základe rešpektovania záväzkov ustanovených týmto Dohovorom, Výbor - s výhradou ustanovenia pododseku c) - poskytne svoje dobré služby štátom, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru. Za tým účelom môže Výbor v prípade potreby zriadiť ad hoc zmierovaciu komisiu.
  - f) Výbor môže vyzvať štáty, zmluvné strany spomenuté v pododseku b), aby poskytli akékoľvek dôležité informácie v každej veci, ktorá mu bola postúpená na základe tohto článku.
  - g) Štáty, zmluvné strany spomenuté v pododseku b), majú právo byť zastúpené pri prerokúvaní veci Výborom a ústne alebo písomne sa k nej vyjadrovať.
  - h) Výbor predloží správu do dvanástich mesiacov odo dňa, keď dostal upovedomenie podľa pododseku b):
  - i) ak sa dosiahne urovanie podľa pododseku e), obmedzí Výbor svoju správu na stručné uvedenie skutočností a dosiahnutého riešenia;
  - j) ak sa nedosiahne urovanie podľa pododseku e), obmedzí Výbor svoju správu na stručné uvedenie skutočností; písomné vyjadrenie a protokol obsahujúci ústne vyjadrenie urobené štátmi, zmluvnými stranami, budú priložené k správe. Správa sa zašle štátom, ktorých sa týka.

2. Ustanovenie tohto článku nadobudne platnosť, akonáhle päť štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, urobí vyhlásenie podľa odseku 1 tohto článku. Tieto vyhlásenia uložia štáty u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ktorý odovzdá ich kópie ostatným štátom, zmluvným stranám tohto Dohovoru. Vyhlásenie môže byť kedykoľvek odvolané oznámením generálnemu tajomníkovi. Odvolanie sa nedotkne posudzovania veci, ktorá je predmetom oznámenia už predloženého podľa tohto článku. Po tom, čo generálny tajomník dostal oznámenie, ktorým sa vyhlásenie odvoláva, nemožno prijať žiadne ďalšie oznámenie ktoréhokoľvek štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, pokiaľ štát, ktorý vyhlásenie odvolal, neurobil nové vyhlásenie.

Čl.22

1. Štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, môže v súlade s týmto článkom kedykoľvek vyhlásiť, že uznáva príslušnosť Výboru prijímať a posudzovať oznámenia od jednotlivcov alebo v ich mene podliehajúcich jeho jurisdikcii, ktorí si sťažujú, že sa stali obeťami porušenia ustanovení tohto Dohovoru niektorým štátom, zmluvnou stranou tohto Dohovoru. Výbor neprijme oznámenie, ak sa týka štátu, ktorý takéto vyhlásenie neurobil.

2. Výbor považuje oznámenie urobené na základe tohto článku za neprijateľné, ak je anonymné, ak ho považuje za zneužitie práva predkladať také oznámenia alebo ak je nezlučiteľné s ustanoveniami tohto Dohovoru.

3. Výbor, s výhradou ustanovenia odseku 2, upozorní štát, zmluvnú stranu tohto Dohovoru, ktorý urobil vyhlásenie podľa odseku 1 a ktorý sa údajne dopustil porušenia niektorého ustanovenia Dohovoru, na každé oznámenie predložené mu podľa tohto článku, v ktorom sa tvrdí, že bolo porušené niektoré ustanovenie Dohovoru. Tento štát predloží Výboru do šiestich mesiacov písomné vysvetlenie alebo vyhlásenie objasňujúce túto vec a informuje ho o opatreniach na nápravu, ktoré prípadne urobil.

4. Výbor posúdi oznámenie, ktoré dostal podľa tohto článku, a vezme pri tom do úvahy všetky informácie, ktoré dostal od jednotlivca alebo v jeho mene a od príslušného zmluvného štátu.

5. Výbor neposudzuje žiadne oznámenie jednotlivca podľa tohto článku, dokiaľ sa neubezpečí, že:

- a) rovnaká vec nebola a nie je prerokúvaná v inom medzinárodnom orgáne pre vyšetrovanie alebo riešenie sporov;
- b) jednotlivec vyčerpal všetky vnútroštátne opravné prostriedky, ktoré mal k dispozícii; toto pravidlo neplatí v prípadoch, keď sa opravné konanie neodôvodnene preťahuje alebo keď je málo pravdepodobné, že prinesie účinnú pomoc osobe, ktorá je obeťou porušenia tohto Dohovoru.

6. Výbor skúma oznámenie podľa tohto článku na neverejných zasadaniach.

7. Výbor oznámi svoje názory príslušnému štátu, zmluvnej strane Dohovoru, a jednotlivcovi.

8. Ustanovenia tohto článku nadobudnú platnosť akonáhle päť štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, urobí vyhlásenie podľa odseku 1 tohto článku. Tieto vyhlásenia uložia štáty u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ktorý odovzdá ich kópie ostatným štátom, zmluvným stranám tohto Dohovoru. Vyhlásenie možno kedykoľvek odvolať oznámením generálnemu tajomníkovi. Odvolanie sa nedotkne posudzovania veci, ktorá je predmetom oznámenia už predloženého podľa tohto článku. Po tom, čo generálny tajomník dostal oznámenie, ktorým sa vyhlásenie odvoláva, nemožno prijať žiadne ďalšie oznámenie ktoréhokoľvek štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, pokiaľ štát, ktorý vyhlásenie odvolal, neurobil nové vyhlásenie.

Čl.23

Členovia Výboru a ad hoc zmierovacích komisií, ktoré môžu byť ustanovené podľa článku 21 odseku 1 e), požívajú výhody, výsady a imunity expertov Organizácie Spojených národov, ako sú zakotvené v Dohovore o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov.

Čl.24

Výbor predkladá štátom, zmluvným stranám tohto Dohovoru, a Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov výročnú správu o svojej činnosti.

ČASŤ III

Čl.25

1. Tento Dohovor je otvorený na podpis všetkým štátom.

2. Tento Dohovor podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Čl.26

Tento Dohovor je otvorený na prístup ktorémukoľvek štátu. Listiny o prístupe budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Čl.27

1. Tento Dohovor nadobudne platnosť tridsiatym dňom po uložení dvadsiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

2. Pre každý štát, ktorý tento Dohovor ratifikuje alebo k nemu pristúpi po uložení dvadsiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, nadobudne Dohovor platnosť tridsiatym dňom po uložení jeho ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe.

Čl.28

1. Každý štát môže pri podpise alebo ratifikácii tohto Dohovoru alebo prístupe k nemu vyhlásiť, že neuznáva príslušnosť Výboru upravenú v článku 20.

2. Ktorýkoľvek štát, ktorý urobil výhradu v súlade s odsekom 1 tohto článku, môže túto výhradu kedykoľvek odvolať oznámením generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.

Čl.29

1. Ktorýkoľvek štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, môže navrhnúť zmenu Dohovoru a predložiť ju generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov oznámi pozmeňovací návrh štátom, zmluvným stranám Dohovoru, so žiadosťou o oznámenie, či sú pre zvolanie konferencie štátov, zmluvných strán Dohovoru, ktorá by návrh posúdila a hlasovala o ňom. Pokiaľ do štyroch mesiacov od tohto oznámenia aspoň jedna tretina štátov, zmluvných strán Dohovoru, sa vysloví pre takúto konferenciu, zvolá ju generálny tajomník pod záštitou Organizácie Spojených národov. Každý pozmeňovací návrh prijatý väčšinou štátov prítomných a hlasujúcich na konferencii predloží generálny tajomník všetkým štátom, zmluvným stranám Dohovoru, na schválenie.

2. Zmena prijatá v súlade s odsekom 1 tohto článku nadobudne platnosť potom, keď dve tretiny štátov, zmluvných strán tohto Dohovoru, oznámia generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, že ju prijali v súlade so svojimi príslušnými ústavnými predpismi.

3. Ak zmeny nadobudnú platnosť, stanú sa záväznými pre tie štáty, zmluvné strany Dohovoru, ktoré ich prijali. Ostatné štáty sú ďalej viazané ustanoveniami tohto Dohovoru a ktoroukoľvek skoršou zmenou, ktorú prijali.

Čl.30

1. Akýkoľvek spor medzi dvoma alebo viacerými štátmi, zmluvnými stranami Dohovoru, týkajúci sa výkladu alebo vykonávania tohto Dohovoru, ktorý sa nemôže vyriešiť rokovaním, sa na žiadosť jedného z nich predloží na arbitrážne konanie. Ak do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti o arbitráž, nie sú strany schopné dohodnúť sa na organizácii arbitráže, môže ktorákoľvek z týchto strán odovzdať spor Medzinárodnému súdnemu dvoru v súlade so štatútom Dvora.

2. Každý štát môže pri podpise alebo ratifikácii tohto Dohovoru alebo pri prístupe k nemu vyhlásiť, že sa necíti byť viazaný odsekom 1 tohto článku. Ostatné štáty, zmluvné strany Dohovoru, nebudú viazané odsekom 1 tohto článku vo vzťahu ku ktorémukoľvek štátu, ktorý urobil takúto výhradu.

3. Ktorýkoľvek štát, ktorý urobil výhradu podľa odseku 2 tohto článku, môže svoju výhradu kedykoľvek odvolať oznámením generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.

Čl.31

1. Štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, ho môže vypovedať písomným oznámením generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Výpoveď nadobudne účinnosť za rok odo dňa, keď generálny tajomník dostane toto oznámenie.

2. Taká výpoveď neoslobodzuje štát od záväzkov podľa tohto Dohovoru za akékoľvek konania alebo opomenutia, ku ktorým došlo pred tým, než výpoveď nadobudla účinnosť. Výpoveď nie je ani nijak na ujmu ďalšieho posudzovania akejkoľvek záležitosti, ktorú už posudzoval Výbor pred tým, než výpoveď nadobudla účinnosť.

3. Po tom, čo výpoveď ktoréhokoľvek štátu nadobudne účinnosť, nezačne Výbor posudzovanie žiadnej novej záležitosti týkajúcej sa tohto štátu.

Čl.32

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov upovedomí všetky členské štáty Organizácie Spojených národov a všetky štáty, ktoré podpísali tento Dohovor alebo k nemu pristúpili:

- a) o podpisoch, ratifikačných listinách a listinách o prístupe podľa článkov 25 a 26;
- b) o dni, keď tento Dohovor nadobudne platnosť podľa článku 27, a o dni, keď nadobudne platnosť akákoľvek zmena podľa článku 29;
- c) o výpovediach podľa článku 31.

Čl.33

1. Tento Dohovor, ktorého znenie v arabštine, čínštine, angličtine, francúzštine, ruštine a španielčine majú rovnakú platnosť, bude uložený u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

2. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zašle overené odpisy tohto Dohovoru všetkým štátom.